

Vejledning i beplantning af træer langs åbne vandløb

Hvorfor skal man gøre det?

Vandløbene løber i dag i mere åbne arealer end tidligere. Det betyder, at planterne får meget mere sol og dermed bedre vækstbetingelser. Vandplanterne bliver derfor ikke bortskygget, som det var tilfældet tidligere. Træernes skygge i vandløbet dæmper væksten af planter i vandløbet og på brinken. Hermed reduceres behovet for grødeskæring. Skyggen medvirker også til at vandet forbliver koldt og iltrigt. Iltindholdet er helt afgørende for hvilke smådyr og fisk, der kan leve i vandløbet. Jo bedre iltforhold, desto flere forskellige dyr kan leve i vandløbet.

Med henblik på både at bortskygge vandplanter og give bedre levebetingelser for fisk kan der plantes træer på lysåbne strækninger. De mest anvendte træer til det er rødel, eg, ask, pil og æbletræer. Disse træer har forskellig tolerance overfor vand og de plantes derfor forskellige steder. Trærødder kan på ældre træer skabe optimale skjulesteder for fisk, når de står langs med vandkanten.

Træer er gode levesteder for smådyr, som kan falde i vandet og blive til føde for fisk. Desuden kan vandinsekter leve af nedfald fra træer og buske og dermed danne fødegrundlag for fiskene.

Principper for plantning af træer

Der er to hovedprincipper for plantning af træer langs vandløb:

1. Det skal være danske løvfældende træarter, som forekommer i lokalområdet
2. Der skal plantes træer, som maksimalt kommer til at dække 70% af vandløbet, og mindst 30% af vandløbsstrækningen skal være uden træer

Særlige hensyn

Ud over at tage hensyn til de to hovedprincipper, er der forskellige andre overvejelser, som du skal gøre dig, før du planter træer langs vandløbet.

Love og beskyttelseslinjer

- Skal der søges om tilladelse fra eller træffes aftale med vandløbsmyndigheden?
- Er vandløbet omfattet af beskyttelseslinjer, som kræver dispensation, før der kan plante træer?

Valg af træarter

- Hvilke løvfældende træarter vokser naturligt i området?
- Hvilke træer kan tåle vand eller fugtige perioder?
- Hvor skal træerne stå i forhold til vandløbet?
- Hvordan vokser træerne?
- Kan træerne tåle beskæring?
- Hvordan vil de træerne på lang sigt påvirke landskabet?

Valg af vandløbsstrækning

- Kan træerne være til hindre for vandløbsvedligeholdelsen? Arbejdsbælterne er som regel 5-8m (den specifikke størrelse fremgår af regulativerne for de offentlige vandløb).
- Vær opmærksom på at der ikke plantes træer i nærheden af et rørudløb.
- Kan man komme til at vedligeholde træerne?

Kontakt

Team Natur & Miljø
Holbækvej 141B
4400 Kalundborg
E-mail: vandlob@kalundborg.dk
Tlf.: 59 53 44 00

Plantning

- Kan man plante uden at gøre brinkerne ustabile?
- Hvordan vedligeholdes der rundt om de nye planter, så de ikke kvæles i eller skygges ihjel af brinkens og bræmmens planter (husk sprøjtemidler må ikke tilføres vandløbet)?

Valg af træer

Nogle træer er vandelskende, andre kan tolerere vand, mens nogle ikke tåler for meget vand. Derfor er valget af træ afhængig af, hvor man påtænker at plante. Rød-el tåler fugtig jord, og kan derfor plantes på brinkerne. Det optimale sted for Rød-el findes over det punkt hvor vandstanden ofte står om vinteren. Derved undgår de at være oversvømmet i vinterperioden. Rød-el er et robust træ, som kan tåle beskæring, og det har gode egenskaber i forhold til vandløbet, da deres rødder kan danne skjulesteder for fisk og insekter. Tjørn og Poppel kan stå på både brinkerne og i 2m bræmmerne. De skal helst ikke plantes under de steder på brinken, hvor vintervandstanden når op til. Tjørn vælges oftest, da det er et robust træ, som kan tåle beskæring. Poppel vælges normalt ikke, da det er træer, som bliver meget høje, og har normalt meget lange rodudløber. Eg og Navr tåler ikke så godt at stå i vand, men som kan plantes i og uden for 2m bræmmerne er.

Hvilke love omhandler træer ved åbne vandløb?

[Vandløbsloven](#) er forvaltningsgrundlaget i forhold til vandløb, grøfter, kanaler, rørledninger og dræn samt søer, damme og andre lignende indvande (NB! Vær opmærksom på om det er den gældende version).

Kontakt

Team Natur & Miljø
Holbækvej 141B
4400 Kalundborg
E-mail: vandlob@kalundborg.dk
Tlf.: 59 53 44 00